

§ 10

Ökad tillgänglighet för sprututbytesverksamheter i Sverige

Yttrande till kommunstyrelsen

Beslut

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Socialdepartementet har lämnat förslag som ska förbättra tillgången till sprututbyten för personer med injektionsmissbruk. Förvaltningen är positiv till att sprututbytesverksamhet görs tillgänglig för fler personer. Förvaltningen anser att det är bra att åldersgränsen sänks till 18 år för att landsting och socialtjänst ska kunna erbjuda vård, behandling och stödinsatser i ett så tidigt skede som möjligt. Vidare anser förvaltningen att det är viktigt att landsting och socialtjänst har en fungerande samverkan kring de personer som deltar i sprututbytesverksamheten för att öka möjligheterna till att de vid behov får tillgång till stöd- och behandlingsinsatser från båda instanser.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 11 januari 2016.

Dnr 547-2015-1.5.1

Förslag till beslut

Jessica Jormtun m.fl. (MP), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Carita Stenbacka Tenezakis (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Abit Dundar m.fl. (L) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det.

Lars Svärd m.fl. (M) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Abit Dundar m.fl. (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

- ”1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutar som sitt svar:
2. Avstyrka ålderssänkningen från 20 till 18 år.
3. I övrigt anföra:

Sprututbytesprogram är viktigt inslag i förebyggande arbete vad gäller minskning smittspridning och riskbeteende och etablera kontakt med personer som injicerar droger för att kunna motivera dem till vård och behandling för sitt missbruk.

I förslaget föreslås att åldersgränsen för att delta i sprututbytesverksamheten sänks från 20 år till 18 år. Ungdomar i så låg ålder som har ett injektionsmissbruk inte hunnit att utveckla ett avancerat missbruk och med det troligen också redan fått allvarliga sociala konsekvenser till följd av sitt missbruk. Att dela sprutor till 18 åringar innebär att samhället sänker sina ambitioner för ett drogfritt liv för unga människor.

Viktigaste är att socialtjänstens ska försöka nå ungdomarna och bör erbjudas adekvata sociala insatser.

Om ålderssänkningen genomförs finns risk för att det uppstår en situation där landstinget delar ut sprutor till en ung missbrukare som kommunen egentligen borde utreda om hen ska omhändertas enligt LVU. Detta vore i så fall mycket olyckligt och rent av absurt.”

Reservation

Lars Svärd m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

- ”1. att delvis godkänna förvaltningens svar på remissen
2. att därutöver anföra

Sprututbytesverksamheten i Stockholm är idag ett forskningsprojekt med sprututbyte för intravenösa missbrukare som avslutas 2016. Forskningsprojektet ska utvärderas av en oberoende utredare. Först efter en utvärdering anser vi att ett beslut kan fattas om verksamhetens eventuella fortsättning och omfattning. Det är viktigt att ett sådant beslut tas väl grundat i forskning och evidens samt Stockholms erfarenheter av forskningsprojektet, men också sett till hur näromgivningen påverkas av verksamheten. Men vid en eventuell permanentning av sprututbytesverksamhet anser vi inte att huvudansvaret för verksamheten ska övergå till landstinget.

Socialtjänsten fyller nämligen en viktig funktion genom att kunna erbjuda exempelvis motivationsinsatser, information och behandling.

Det är också problematiskt att landstinget formellt sätt får bestämmanderätt över var verksamheterna ska placeras i respektive kommun. På exempelvis sprututbytesmottagningen vid S:t Görans sjukhus har deltagandet ökat med mer än 30 procent under augusti 2015 jämfört med 2014. Boende i Stadshagen har uttryckt oro över de negativa konsekvenser som det stora antalet besökare får för den upplevda tryggheten i området. Även personal på mottagningen menar att antalet besökande nu är mer än vad både de och närområdet tål. Därför är det väsentligt att kommuner kan avgöra själva vart sprututbytesverksamhet ska förläggas och att sprututbyte sker vid flera permanenta och/eller mobila mottagningar spridda över länet så att brukare inte koncentreras till ett enskilt område.

Vid en eventuell permanent sprututbytesverksamhet delar vi förvaltningens uppfattning att sänka åldersgränsen för att kunna delta i verksamheten från 20 till 18 år då injektionsdebuten ligger mellan 18-19 år. På så sätt minskas smittspridning av bland annat hepatit C.”